

JORDEMODERKLINIKKEN STORK

v/ Nina Stork * Isafjordsgade 5 * DK - 2300 * København S
Tel. +(45) 32 57 33 16 * Fax: +(45) 32 57 33 46
www.jordemoderklinikken.dk * email: info@jordemoderklinikken.dk

Den 30-03-2002

Til Sundhedsministeren og de sundhedspolitiske ordførere

I forbindelse med Beslutningsforslag nr. B 81: Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod tilbud om insemination, hvis behandlingen ikke foretages af personer, der er læger eller under en læges ansvar fremsat 12. marts 2002 af Kristelig Folkeparti, tillader jeg mig hermed at komme med følgende bemærkninger.

Undertegnede har siden 1.oktober 1999 ledet og drevet en jordemoderklinik, der blandt andet indbefatter en inseminationspraksis, der blandt andet tilbydes kvinder, der ikke er gift eller samlevende med en mand. Intentionen med min inseminationspraksis er at sikre de fornødne sundhedsmæssige og etiske forhold er forsvarlige, således at kvinder, der henvender sig til Jordemoderklinikken, modtager en ansvarsfuld og omhyggelig behandling svarende til de lægelige fertilitetsklinikker.

Metoden til at sikre kvinderne den fornødne samvittighedsfulde omhu er at al inseminationspraksis på Jordemoderklinikken siden klinikens åbning 1.10.99 har foregået således at samtlige forhold i *Lov 460 om kunstig befrugtning samt Sundhedsstyrelsens vejledning nr. 15057 af 30. september 1997 til landets læger om kunstig befrugtning og anden reproduktionsfremmende behandling* efterkommes til fulde, undtaget § 3.

Med udgangspunkt i Beslutningsforslag B81 skal fremhæves følgende:

Alder. Ifølge Lov 460 om kunstig befrugtning må en kvinde ikke blive behandlet af en læge, når hun er ældre end 45 år. Det samme er tilfældet på Jordemoderklinikken. I praksis fraråder vi ofte kvinder over 43 år at gå i gang med en inseminationsproces, da chancen for at blive gravid er lille, og risiko for spontan abort er stor.

Kontrol af donorsæd for at undgå arvelige sygdomme. Vi køber den anonyme donorsæd af en læge, der har det fra en anerkendt sædbank. Således lever kvaliteten af donorsæd brugt til insemination på Jordemoderklinikken fuldt ud op til de krav Lov 460 om kunstig befrugtning og Sundhedsstyrelsens Vejledning nr. 15057 stiller til anonym donorsæd brugt i Danmark. Inseminationen udføres som på lægelige klinikker med sterile remedier. Risikoen for videreførelse af smitsomme eller arvelige sygdomme er hermed lige så minimal ved insemination på Jordemoderklinikken som ved behandling på en lægelig fertilitetsklinik.

Antal børn af samme donor samt tilstræbt geografisk spredning. I flg. Sundhedsstyrelsens Vejledning nr. 15057 tillades i Danmark 20-25 levendefødte børn af hver sæddonor. I nogle tilfælde overskrides dette antal børn på lægelige fertilitetsklinikker, eftersom landets klinikker kun har pligt til at oplyse opnåede graviditeter til Sundhedsstyrelsen hvert halve år. På Jordemoderklinikken nedsatte vi i 1999 en etisk arbejdsgruppe bestående af ansatte på klinikken, kvinder i inseminationsproces, gravide efter insemination og kvinder, der havde født et barn efter insemination. Gruppen konkluderede at kvinder i lesbiske forhold ofte er organiserede i samme, officielle eller uofficielle, netværk. På baggrund af dette besluttede arbejdsgruppen at sætte et loft

JORDEMODERKLINIKKEN STORK

v/ Nina Stork * Isafjordsgade 5 * DK - 2300 * København S
Tel. +(45) 32 57 33 16 * Fax: +(45) 32 57 33 46
www.jordemoderklinikken.dk * email: info@jordemoderklinikken.dk

Den 30-03-2002

over antal tilladte graviditeter, der ligger væsentlig lavere. Næmlig max. 5 graviditeter pr. donor til lesbiske par bosat i Danmark.

Der bliver ført en udførlig journal over hver insemination på hver enkelt kvinde. Alle graviditeter bliver herudover ført til protokol. For at sikre den fulde kontrol over vores praksis er hver donor identificeret ved et donornummer. Der er en daglig opdateret og let overskuelig oversigt tilgængelig for klinikkens personale over samtlige graviditeter. Hvor i landet den gravide kvinde er bosiddende, og om hun er hetero- eller homoseksuel. På denne måde overholdes vores etiske arbejdsgruppes loft over tilladte graviditeter pr. anonym donor og der er fuld kontrol med den geografiske spredning.

Godkendelse inden insemination

Derudover er vores arbejde kendetegnet ved, at den enkelte kvinde og eventuel partner gennemgår en række undersøgelser og forberedelser på Jordemoderklinikken foranledning inden det på klinikken besluttet, om ønsket om insemination med anonym donorsæd kan imødekommes. Disse undersøgelser og forberedelser er på linje med hvad de private lægelige fertilitetsklinikker kræver, men i nogle tilfælde er vore krav til kvinderne mere omfattende.

Som eksempler kan nævnes:

Testresultater. Vi inseminerer ikke en kvinde medmindre hun har nye negative testresultater fra undersøgelser for klamydia, gonoré og hiv. Derudover skal kvinden underskrive en erklæring på at hun tager ansvar for, ikke at have udsat sig for smitterisiko fra undersøgelsestidspunkt til inseminationstidspunkt.

Undersøgelse hos gynækolog. For at minimere eller undgå nyttesløse inseminationer anbefales alle kvinder en ultralydsscanning af underlivet og vurdering af graviditetschancer hos en gynækolog. I visse tilfælde anbefales yderligere røntgenkontrastundersøgelse af passage i æggeledere.

Livsstil. Alle kvinder kommer til en indledende samtale af ca. 1 times varighed inden en evt. aftale om kommende insemination. Her skrives journal og det vurderes om kvinden er sund og rask og om de fornødne forhold er i orden. I samtalen indgår rådgivning om livsstil i forhold til kostvaner, tobak og alkoholforbrug. Sundhedsstyrelsens kampagne vedrørende 600 gram frugt og grøntsager gennemgås og der udleveres pjecer. Sundhedsstyrelsens anbefaling vedrørende dagligt indtag af folinsyre 1-2 måneder inden graviditeten indtræffer forklares, og der udleveres pjece. Med henvisning til specifik videnskabelig forskning frarådes rygning og alkoholindtag fuldstændigt i ugerne inden insemination. Der henvises til relevante rygestopkurser og i tilfælde om decideret alkoholmisbrug eller mistanke om anden form for misbrug eller afhængighed afviser vi insemination på Jordemoderklinikken.

Vurdering af den enkelte kvinde. Der udspringes grundigt til nuværende eller tidligere fysiske og psykiske sygdomme samt eventuelle hospitalsindlæggelser. I tilfælde af alvorligere sygdomme, udbedes kvinden at fremskaffe skriftlig dokumentation fra relevant speciallæge, der skal vurdere om en eventuel graviditet vil være medicinsk forsvarlig.

JORDEMODERKLINIKKEN STORK

v/ Nina Stork * Isafjordsgade 5 * DK - 2300 * København S
Tel. +(45) 32 57 33 16 * Fax: +(45) 32 57 33 46
www.jordemoderklinikken.dk * email: info@jordemoderklinikken.dk

Den 30-03-2002

Eksempler på omstændigheder, der medførte at ønsket om insemination blev afvist: antabusbehandling, fysisk handicap hvor en graviditet ville forværre kvindens helbred, tidligere hjerneoperation pga. tumor med følgende fysiske og mentale handicap, manglende psykisk modenhed pga. alder, tobaksforbrug på mere end 30 cigaretter dagligt, sociale og familiære problemer, tidligere tvangsindlæggelser og tidligere organtransplantation. Ovenstående omstændigheder har været relativt tydelige og dermed ligetil at afvise. I tvivlstilfælde kontaktes egen læge eller relevant speciallæge altid, og tages med på råd, inden den endelige afgørelse træffes på Jordemoderklinikken.

Er ønsket velovervejset? Ved den indledende samtale før insemination stilles desuden spørgsmålet om kvindernes afklarethed i forhold til ønske om insemination med anonym donorsæd. Der spørges til baggrunden for deres beslutning, og hvilke overvejelser de har gjort sig i fht. at skulle blive mor eller mødre til et barn for hvilket _ delen af dets genetiske historie er ukendt. Dette faktum adskiller sig ikke fra de overvejelser heteroseksuelle, der står i samme situation, gør eller bør gøre sig. Men fra Jordemoderklinikken side er det afgørende betydning den enkelte kvinde har taget en afklaret og velovervejset beslutning.

De kvinder der godkendes til insemination på Jordemoderklinikken er velfungerende og ofte meget veluddannede mennesker, der har været mange tanker og processer igennem inden den endelige beslutning om donorinsemination tages. Jeg oplever et stort ønske fra kvindens side om 100% ordnede og ansvarlige forhold omkring det kommende barns tilblivelse. Dette gives typisk som årsagen til at Jordemoderklinikken vælges, frem for andre mere usikre metoder, af kvinder der ikke er gift eller samlevende med en mand (/ der ikke har mulighed for at få barn med den de elsker??). I lesbiske parforhold nævnes yderligere de juridiske uklarheder i forhold til forældremyndigheden, når et par, ligesom heteroseksuelle par, ønsker sig et barn med hinanden. – Hvilket heteroseksuelt par ville vælge en situation, hvor en udefrakommende bekendt skulle være sæddonor, og have forældremyndigheden overfor et barn, parret som udgangspunkt ønsker at få med hinanden?

Ikke alle kvinder godkendes. På Jordemoderklinikken er vi ikke interesseret i at gøre alle kvinder gravide for enhver pris. Børn har brug for gode og stabile emotionelle bånd til den nære familie. Det er veldokumenteret, at børn ikke har optimale vilkår i familier præget af misbrugsproblematikker, psykiske og sociale problemer. Det er også dokumenteret at en kvinde, der f.eks. tidligere er nyretransplanteret, ikke har helbred til at gennemføre en graviditet. Derfor afvises disse kvinder. Der findes derimod ingen videnskabelig dokumentation eller sagligt belæg for at i øvrigt velfungerende mennesker alene pga. seksuel præference, er mindre egnede til at give deres børn den fornødne kærlighed og omsorg.

Flere læger bakker op om Jordemoderklinikken. Jordemoderklinikken er for nylig blevet optaget som fuldgyldigt medlem af Dansk Fertilitetsselskab, et selskab bestående af alle offentlige og private fertilitetsklinikker i Danmark. Vores resultater blev offentliggjort på årsmødet på årsmødet 16. –17. marts 02. Formanden for lægeforeningens etiske udvalg udtaler i Ugeskrift for Læger 25. marts 02 ”I lægeforeningen har vi tidligere plæderet for at man ophæver den bestemmelse, der gør et heteroseksuelt parforhold til betingelse for, at læger kan inseminere kvinder.(...) Der foreligger ingen dokumentation for at disse kvinder er dårlige forældre.(...) Hvis

JORDEMODERKLINIKKEN STORK

v/ Nina Stork * Isafjordsgade 5 * DK - 2300 * København S

Tel. +(45) 32 57 33 16 * Fax: +(45) 32 57 33 46

www.jordemoderklinikken.dk * email: info@jordemoderklinikken.dk

Den 30-03-2002

man nu vil forbyde en jordemoder at inseminere de kvinder, så er de for alvor henvist til det grå marked. Og det er sundhedsmæssigt helt uanstændigt.”

Hvad er konsekvenserne hvis Jordemoderklinikken lukkes? Lesbiske og enlige vil i så fald være henvist til at skaffe sig donorsæd via mere uofficielle kilder. Dvs. fra donorer der ikke er undersøgte og kontrollerede af en læge. Det vil ikke være muligt for den enkelte kvinde at sikre sig at sæden er fri for hiv-virus eller anden smitte. Én af de mere uofficielle donorer har i en dokumentarudsendelse, ”De ulovlige børn” vist på TV2 efterår 1999, udtalt at han er ”far til over 200 børn i Danmark”. For mig at se er det alarmerende konsekvenser.

Yderligere oplysning om klinikken. For nuværende er 240 kvinder blevet gravide, hvor af 101 af børnene er kommet til verden, resten er ikke født endnu.

Ansatte:

En sekretær fastansat på fuld tid.

Kristine Sylvan Andersen. **Afdelingsjordemoder** på Rigshospitalet. Weekendafløser.

Sanne Andersen, **Sygeplejerske** på intensiv børneafdeling på Rigshospitalet. Deltid.

Pernille Lundquist. **Medicin studerende**, mangler _ år af studiet. **Byrådsmedlem** (S) Dragør kommune. Weekendafløser.